

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računajo se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravníštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Govor poslanca Ivana Hribarja

v 12. seji deželnega zbora dne 15. novembra 1889.

Visoka zbornica! Po doslej vsprejetih paragrafi današnjega zakonskega načrta, ne pripada učiteljem v Ljubljani več stalne plače, kot učiteljem drugod. Res, da imajo učitelji prve vrste po 700 gld. plače in pričakujem, da bode poleg dosedanjih učiteljev, ki imajo po 700 gold. plače v Ljubljani, še nekateri drugi Ljubljanski učitelji prišli v prvi razred; pa premalo se je vendar oziralo na razmere, ki vladajo v Ljubljani in ki so bistveno drugačne, ko po drugih občinah po deželi. Učitelj v glavnem mestu ima življenje v mnogih ozirih dražje, kot na kmetih. Njemu je treba skrbeti, da se stanu dostojno reprezentuje in to je v mestu vsekako mnogo dražje, ko na kmetih. Poleg tega mora učitelj v glavnem mestu skrbeti v večji meri za to, da svoje vednosti pomnožuje; biti mora člen mnogih društev, naročati si mora več knjig in časnikov. Pri vsem tem pa je živež v Ljubljani veliko dražji, ko po deželi. Trdilo se je sicer v finančnem odseku, da na Bledu, v Postojini in nekaterih drugih krajih baje učitelj razmeroma toliko drago živi, kot v Ljubljani; a jaz moram to zanikavati. Poznam razmere povsod na Kranjskem in vem, kako različne so cene za živež drugod od cen, katere morajo plačevati stanovalci Ljubljanski. Učitelj na deželi dobiva vse iz prve roke in zato ima živež ceneje, nego bi ga njegov sosed n. pr. prodal na trgu v Ljubljani; vsaj je v tej Ljubljanskej ceni obsežena tudi pct v Ljubljano, dobiček tistega, ki je nesel živež na trg in poleg tega dobiček prekupca.

Na mislih imam seveda le najpotrebnejši živež. Ne bom govoril o kuretnini. Mogoče, da se tu in tam race ali purani na deželi tako drago plačujejo kot v Ljubljani; ali učitelji nimajo takih plač, da bi si mnogokrat mogli privoščiti tak luksus. Najnavadnejši živež pa je v Ljubljani dražji kot drugod.

Utegnilo bi se reči: učitelj v Ljubljani pa ima več komoditete; dobiva na trgu boljše meso. Gospoda moja! učitelj z ozirom na pičlo svojo plačo povprašuje le po razliki v denarji, in ne tudi o tem, ali je meso boljše ali slabše; boljša govedina torej zanj še ne involvuje cenejših razmer. Na Dunaji je gotovo najboljše meso v tej polovici naše države;

pa vendar vem, da gospod poročevalec sam ne bode trdil, da je zaradi tega življenje na Dunaji cenejše, ko v Ljubljani. Utegnilo bi se tudi trditi, da imajo v Ljubljani učitelji postranske zasluzke, kakeršnih nimajo učitelji na kmetih. To pač ni povsem resnično, kajti na mnogih krajih po deželi imajo učitelji, zato ker tam ni srednješolskih učiteljev in dijakov, več postranskega zasluzka, kot Ljubljanski učitelji. Toda ne smemo tudi preveč računati s tem, da se mora učitelj pečati s postranskim zaslužkom. Čim manje postranskega zasluzka si išče, tembolj posvečuje svoje moči poklicu svojemu in bolje zdostuje svoji nalogi v šoli. Mislim torej, da ste premalo ozira jemali na učiteljstvo Ljubljansko. Oni učitelji, ki bodo nameščeni poslej, bodo itak na slabšem, ker bodo dobivali le po 40 gld. starostne doklade, v tem, ko so dosednji učitelji dobivali večjo starostno doklado, dovoljeno jim že pred leti od mestnega zbora. Učitelji Ljubljanski bodo, ako se sklene, kar predlaga odsek, pač obžalovali, da so prišli iz območja in področja mestnega zbora, ter bili postavljeni v območje in področje deželnega šolskega sveta. Ko bi bilo ostalo pravno razmerje, kakeršno je bilo prej dokler se ni sklenil zakon, da ima mesto Ljubljansko priplačevati normalnošolskemu zakladu, prepričan sem, da bi bil mestni zastop Ljubljanskim učiteljem prej, ali slej reguloval plače. Po tem takem bodo se gospodje učitelji Ljubljanski, ako jim ne zboljšate njihovega stanja in jih pustite v jednakej vrsti z učitelji na deželi, pač morali zahvaliti za oni trenotek, ko ste jih vzeli iz območja mestnega zbora Ljubljanskega.

Glede na vse rečeno nameravam nasvetovati poseben paragraf, ki bi se imel uvrstiti mej § 4. in 5. Predložiti hočem draginsko priklado za Ljubljano. Res da tudi po drugih deželah ni povsod razločka mej učitelji na deželi in v glavnem mestu; vendar pa nekateri deželni zakoni izrecno določajo tak razloček. Tako n. p. v Galiciji spadajo v prvi razred učitelji Lvovski in Krakovski; Solnograška določa učiteljem v Solnogradu po 800 gld., v tem ko najviša plača na kmetih znaša le 600 gld. Štajerska določa učiteljem Graškim — in v Gradci je življenje, izvzemši stanovanja, cenejše ko pri nas v Ljubljani — po 900 gld.; najviša plača na kmetih pa znaša 800 gld. Tudi te primere govore za moje

mnenje, da se je treba ozirati na večjo draginjo in večje reprezentacijske potrebe v Ljubljani in zaradi tega predlagam:

Visoki deželni zbor naj sklene:

Stalno nameščeni učitelji in učiteljice na meščanskih in ljudskih šolah v Ljubljani prejemali bodo deseti del njihove letne plače pod naslovom draginske priklade.

Deželni zbor kranjski.

(XIII. dopoldunska seja, dne 18. novembra 1889.)

Poročila deželnega odbora glede osuševalnih del v Račenski dolini izroče se upravnemu odseku, poročila o škodah prouzročenih po povodnji, toči, mrazu, požarih ali na drug način, o zagradbah hudoornikov in uravnavi reke Vipavske in glede določitve doneskov k troškom za preložitve ceste čez Wagenšperg pa finančnemu odseku.

Poslanec Kersnik poroča za upravni odsek ob uravnavi zdravstvene službe v občinah in pravi, da stoji deželni zbor pred zdravstvenim zakonom še vedno tak teoretik, kot ga je sklepal. Zakon se še ni nikjer popolnem izvršil, in zato ne gre misliti ne na bistvene ne na male premembe, katere se od mnogih stranij morda nasvetujejo ali nasvetovati nameravajo, kajti najboljšega temelja za priznanje prememb manjka, to je temelja praktičnega izkustva. V interesu tega lepega zakona, o katerem je le želeli, da se v polnem obsega uresniči in to po vsi deželi kakor hitro mogoče, se upravni odsek ni hotel spuščati v podrobna vprašanja, katere se bodo pozneje, ako se praktična potreba pokaže, obravnavala in odstranila, vsaj zakon sam kaže sredstva za to. Poročevalec nasvetuje: Deželni zbor naj vzame poročilo deželnega odbora o izvršitvi zdravstvenega zakona in službeno navodilo na znanje.

Poslanec Klun prične svoj govor humoriistično. Pripoveduje, da je zadnje leta na Dolenjskem izpraševal neki kaplanček za velikonočno spoved. Prišel je na vrsto tudi osiveli starček. „Kaplanček“ ni hotel starega moža v zadrego spravljati, zato mu je dal vprašanje, o katerem ni dvomil, da je stari mož gotovo dobro podkovan, in vprašal ga je: Koliko je Bogov? Starček je odvrnil, da sta dva Bogova in takoj v podporo svojega odgovora rekel,

LISTEK

Blóдне duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebizský, preložil I. Gornik.

Drugi del.

(Dalje.)

IX.

Uradnik je zajecjal. Mimogrede švignilo je njegovo oko v dolino, ni li kje položena puška k licu namerjena na njegovo čelo, „da bi spominjajoč se svojih žen in svoje dece, vrnili se v svoje vasi še za časa, in da jim hoče biti vsem milostljiv gospod...“

„In drugega nam ne nosiš nič?“

„Sicer pa Njegova Milost pusti zavladati strogo pravico.“

„Idi, dragi gospod, z Bogom in povej onim, ki so te poslali, da bode s knezom za Podlesce govoril Refunda sam.“

Podlescem bliskale so se o teh besedah oči v pomladnem solncu, kakor kadar prestrašenim mornarjem na razburjenem morji s črnimi oblaki zasve-

tijo severne zvezde... V tem trenutku ne bi omahovali in naj bi se proti njim valile cele vrste belih sukenj. Saj je ž njimi mož, ki se ni sramoval njihovih koč že takrat, ko si je dovolil za njimi vreči kamen zasmeha vsak lopov z vranjo glavo, s kraguljim kljunom in jastrebljimi kremplji, in še vedno hrani v srci ono ljubezen, kakeršno je hranila zanje ondaj hči kneževa. Saj jim bodeta oba pomagala v teh dnehi! — Slišali so tako iz njegovih ust na svoja ušesa. Oguljufal pa jih Refunda ni nikdar, ali bi mogel misliti hudo ž njimi grof Kolovrat, ženin princezinje Lucilije? — Bilo je torej vendar res, kar so povsod govorili o njem, da ni njihove krvi temveč rodu, ki pripada prvim v češkem kraljestvu!

Podlescem izcimilo se je vse to kakor je prav v glavah stoprav, ko je bil Refunda že na potu h knezu.

Kneževim uradnikom pa je pal kamen s srca, ko so bili dobri dve uri od Svetogothardskega dola. Tudi vojaki dihali so svobodneje.

X.

Veličastne palače starodavnega češkega plemstva raztrošene po Mali strani in na Hradčanih propadale so vidno v minilem stoletji. Ako so se včasih

odprla težka hrastova vrata pri njihovih uhodih, zaškripala so vselej, kakor bi stokala, da jih pozablajo. Na mnogem dvorišči zelenel je travnik in sem ter tja kazali so se mahoviti kupi. Kadar pa je človek stopil na hodnik, ovel ga je zrak, kakeršen je v rakvah, katere le takrat prezračijo, kadar pride od daleč vest, da je zopet umrl član rodovine.

Kako čudo tudi! Skrinje, v katerih so se nekaj hranili privilegiji kraljestva češkega, v katerih so ležali zapisi čeških kraljev z velikimi pečati, v katerih so ležale pogodbe naroda z voljenimi vladarji bile so prazne, listine sam Bog ve kje in skrinj lotili so se črvi, križema jih glodajoč. Sedmeri ključki do češke krone rjaveli so in v kraljevem gradu na Hradčanih je baje strašilo! Najvišji dvorni grof zahteval je podvojene straže.

In v temnih, zamišljenih domih je tudi strašilo. — Kaj? Takemu strahu reka se: slaba vest. To strašilo je najhujše od vseh. Prodira tudi mej mehke blazine in pristopa k postelji, ne zabrani mu nobeno zlato sukno. Tudi ni treba, da bi človek čakal z mrzlimi potnimi kapljami na obrazu od jednajste do dvanajste.

da je Bog gosposki, katerim ni treba hoditi ni k sv. maši, ne k spovedi, a so vendar konečno izveličani, a drugi je Bog kmetov, ki morajo hoditi v cerkev, k spovedi, k maši, krščanskemu nauku, izpraševanju itd. in še ne vedo, ali bodo izveličani. Dasi ta izrek v verskem pomenu ne velja, istinit pa je, kar se tiče ravno zdravstvene službe in navodila, ki se danes obravnavati ima. V mestu je bolnic, zdravnikov, gledališč itd., kar vsega kmet nema. Za kmetijske prebivalce bode zdravstveni zakon malo koristil, kajti zaradi tega zakona bodo morali še po 6 do 8 ur daleč hoditi, kajti razpisane službe se neso oddale, ker pomankuje zdravnikov. Upati je, da se morda zopet uvedo kirurgi, vsaj deželni zbor štajerski vsprejel je dotično resolucijo poslanca ces. svetnika Jermana, tako da bi potem nekaterim okrajem vsaj mogoče bilo dobiti kirurga, če že vsega zdravilstva doktorja ne. Veliko hujše pa je zadel zdravstveni zakon kmetovalce z razdelitvijo zdravstvenih okrajev, ki s političnimi okraji ne stojé v soglasji. Radovljški okraj se je razdelil v tri okraje: Radovljica, Bled in Bohinj. Škofjeloški okraj, ki je dosti bolj raztegnen, pa le v dva okraja, namreč Škofjeloški in Železniški, tako da ima biti zdravnik na teh dveh krajih. Poljanski kraj pa je popolnem pozabljen in vendar šteje v sedmih farah 82 vasi z 8207 prebivalcev. Ker v Železnikah sedaj zdravnika ni, mora se iz Poljanskega kraja hoditi po 8 ur v Škofjokoko kakor v Idrijo po zdravnika. In vendar šteje Radovljški okraj, ki se je delil v tri okraje za zdravnike 19.502 prebivalca, Škofjeloški pa 23.607 prebivalcev. Tudi v Kočevskem okraji želi govornik premembe pri razvrstitvi okrajev ter nasvetuje: „Deželnemu odboru se naroča, naj se z deželno vlado posvetuje glede ustanovitve posebnega zdravstvenega okraja v Poljanski dolini okraja Škofjeloškega, in pa v Dragi ali Loškem potoku okraja Ribniškega; tudi naj se preudarja, ali bi ne bilo bolje in primerneje, da bi bil sedež zdravstvenega okraja Kočevsko-Reškega v Banjiloki, kakor na Kočevski Reki.

Baron Schwegel misli, da bi se navodilo za distriktne zdravnike in plačilna razvrstitev bili morali predložiti deželnemu zboru, predno sta se objavile v deželnem zakoniku, in da ta objava ni nikak prejudic, za obravnave in sklepe deželnega zbora. Zgolj določanje okrajev in kje bode imel distriktni zdravnik sedež, to je mogla deželna vlada v sporazumljenji z deželnim odborom določiti, vse drugo pa ima končno določiti deželni zbor. Tudi ne gre distriktnih zdravnikov podrejati okrajnim zdravnikom, kajti ne ti, nego načelnik političnega urada, ima po postavi pravico naročati distriktnim zdravnikom, tako se pa hočejo ustvarjati okrajni zdravniki II. vrste, katere bodo dežela in občine plačavale. Pomislekov pa je mnogo in resnih zaradi odškodovanj, katera imajo plačevati občine distriktnim zdravnikom, ako lečijo revne bolnike. Bolje bi bilo, da se lečenje ubogih bolnikov vrši le po nakazu župana dotičnega okraja, ne pa po določilu predsednika sanitetnega okraja, tudi ne gre, kar se določuje v navodilu, da bi zdravniki šele pozneje naznanjali pota za revne bolnike. V korist mnogih prav revnih občin treba je o tej zadevi popraviti navodilo. Tudi ne gre, da bi distriktni

Dedje zdanjih posestnikov kupili so palače večinoma po groši, na pogodbениh listinah bila je sem ter tija verna češka kri, in bogatirji v temnih, atlasovih oblekah z snežnobelim ovratnikom, kojih obrazi so viseli v obednicah polni prahu in pajčevin, bili so vedni buditelji vesti. In pomagalo tudi ni, ko so jih odnesli gori pod streho. Strašil je gospode odmev njihovih korakov po temnih hodnikih, in tudi jim ni nič koristilo, ko so razprostrli po tleh težke preproge. Slišali so zopet dvakrat, trikrat svoj glas. In zato na Dunaj! Od Vltave do Dunaja je dovolj daleč, strašila iz Prage ne pojdejo za njimi in če se bodo le upala, ostrupili je bodo z Dunajskim zrakom ali potopili v Donava valove.

Za prvih marcijevih dni mogli so Pražani v jedni iz najturobnejših palač Pražkih opazovati najedenkrat živo gibanje kakor bi se stari, od Vltave davno v severno morje odneseni časi vračali. Ali ako bi okrasili sobe ne vem s čim, ako bi po stenah v sobah obesili najdražje preproge, da bi podobnih ne imel niti perzijski šah, ne zastrli bi mračnega izraza, ki je povsod zrl na človeka. In ako bi povsod požgali in nalili v vse kote najmočnejših dišav, zadušljivega zraka, katerega so dihala pluća, ne bi odgnali. (Dalje prih.)

zdravniki imeli domače lekarnice, kajti škodovali bi lekarnarje, tedaj nasvetuje, naj se predloga o navodilih in pristojbinah vrne upravnogospodarskemu odseku, da potrebno nasvetuje zaradi kompetence.

Deželni predsednik baron Winkler pravi, da je bil pri razglasilu navodila in pristojbin mero-dajen § 13. deželne postave o sanitetni uravnavi v občinah razven Ljubljane in le-ta določuje, da se ima navodilo izdati po dogovoru mej deželno vlado in deželnim odborom, o pritrjevanji deželnega zbora ni nikakega govora. Kar imajo občine storiti v zdravstvenih zadevah, to je že določeno v občinski in domovinski postavi. Podrejenje distriktnih zdravnikov okrajnim zdravnikom odgovarja le naravni stvari. Kar se pa lekarnic tiče, bode pa že gledala vlada, da se obstoječi ukazi strogo izpolnjujejo. Konečno priporoča, naj se predlog barona Schwegla odkloni, kajti ministerstvo je, že odobrilo navodilo in pristojbine.

Poslanec Svetec naglašja, kako potreben bi bil poseben zdravnik za Zagorje ob Savi, kjer je na delu zmirom 700 do 800 premogarjev, kjer so glažute in cinkova tovarna. Litijski okraj šteje 22.000 prebivalcev, tedaj bi bilo pač umestno deliti ga v dva zdravniška okraja, zato nasvetuje resolucijo, da deželna vlada v dogovoru z deželnim odborom ustanovi posebno zdravstveno okrožje s sedežem zdravnika v Zagorji. Kar se tiče bojzani barona Schwegla zastran navodila in pristojbin, smatra govornik iste za pretirane, kajti govornik ne vidi nikjer tolike nevarnosti, kakor se je naglašala. V obče manka doslej za navodilo, kakor za pristojbine še vsake skušnje in upravni odbor nema nobene podlage je prenarajati. Nevarnost pa je, da marsikateri zdravnik, ki bi utegnil prositi za službo distriktnega zdravnika, bi to najbrže opustil, ako bi se navodilo spremenilo. Ostane naj navodilo za zdaj, kakor je, deželni odbor pa naj pazi na uspehe in na podlagi pridobljenihkušenj potem stavi svoje nasvete deželnemu zboru. Nasvetoval bi pa, naj se predlog upravnogospodarskega odseka spremeni v toliko, da se le glasi, da se vzame poročilo deželnega odbora o navodilu in pristojbinah na znanje in se izpusti beseda „odobrilo“.

Poslanec Detela priporoča resolucijo poslanca Kluna, da se nastavi zdravnik v Poljanah ali na Trati

Poslanec Kavčič obžaluje, da se ni deželni odbor oziral na željo ogromne večine Postojinskega okraja in določil, da se razdeli v tri zdravstvena okrožja, namreč poleg Postojine in Vipave, še v Št. Peterski zdravstveni okraj. Št. Peter je tako rekoč središče tega okraja in broji 8864 prebivalcev. V Postojini so že doslej dva zdravnika okrajni in južne železnice zdravnik, čemu tedaj treba tretjega, ki bi mu najumestneje prijal sedež v Št. Petru, ko bi imela oddaljena občina v Št. Peter zdravnika iskati le 10 do 11 kilometrov daleč. v Postojino pa je 20 do 25 kilometrov. Izogibali se bodo takim daljnim potom in si mislili stroški so le preveliki, kakor ljub nam je bolnik, a stvar je predraga, naj pa raje umrje. Poslanec Kavčič nasvetuje resolucijo, da se pozivlje deželni odbor z vlado stopiti v dogovor, da ali ustanovi posebno zdravniško okrožje v Št. Petru, ali pa določi sedež drugega zdravnika v Št. Petru.

Poslanec Dragoš opomni, da je sedež zdravnika v Črnomlju preveč oddaljen, kajti Črnomeljski okraj šteje 17800 prebivalcev, šest občin pa je preko gora, ki imajo v Črnomelj šest ur daleč, v snegu pa njim ni sploh mogoče tja priti. Torej naj bi se delil Črnomeljski okraj v dva okraja in stavi resolucijo, naj se ustanovi zdravstveno okrožje v Starem Trgu za Čepelje, Dolenjo in Gorenjo Podgoro, Radence, Vrh, Dol in Stari trg,

Poslanec dr. Vošnjak konstatuje, da so se službe razpisale za 37 zdravniških okrožij, a devet jih ni moč popolniti, ker manka prosilcev. Pri tem uprašnji je pač ozir jemati na deželne finance, kajti deželni zaklad prevzel je le po 20% nakladi doplačila, kolikor bodo plače naklade presegale. Škofjeloški okraj plača 40.900 gld. davka, 2% doklada ne bo zadoščala, da se plača distriktni zdravnik v Škofji Loki s 600 in drugi v Železnikih z 800 gld. Če se nastavi še tretji distriktni zdravnik v Poljanah, treba bode še doplačati deželnemu zakladu 800 gld. V Radovljiskem okraji, ki plača 44.000 gld. davka, bode treba plačati v Radovljici 600 gld.; v Bohinji 800 gld. in ima deželni zaklad doplačati že 600 gld., a to le zato, ker za Bled ni kompetenta, drugače bi moral doplačevati

še več. Da se je Kočevski okraj v take zdravstvene okraje razdelil, to ima uzrok, da je deželna vlada naznanila, da je to želja okrajnega glavarstva, a če se bode potreba kazala, gotovo bodeta deželni odbor in vlada premembam ustregla. Upravičen je predlog poslanca Kavčič-a, kajti da se namesti distriktni zdravnik mesto v Postojini v Št. Petru, to bi deželnemu zakladu ne delalo višjih stroškov, ker ta okraj za vzdrževanje dveh zdravnikov davka dovolj plačuje in upati je, da, ko bode deželni odbor izročil dotično prošnjo deželnemu zdravstvenemu svetu, da jo bode gotovo ugodno uvažal. Kar se tiče teženj poslanca Dragoša, da se ustvari še jeden okraj v Kočevskem glavarstvu za distriktnega zdravnika, je prosilcev za ta mesta v tem okraji itak mankala, samo Črnomeljski ranocelnik uložil je prošnjo, družih ni. V petih do šestih letih se bode stvar obrnila na bolje, kajti doslej je samo šest doktorjev zdravilstva, ki imajo potrebno sposobnost. Povedalo se je danes tudi od nasprotne strani, izrekla tako rekoč nezaupnica zdravniškemu stanu in tudi deželnemu odboru, da ni skrbel, da se varujejo občine prevelikih plač, da utegnejo zdravniki praktikovati tako zvano „Diätenreiterei“. No temu govornik odločno uporeka. Za jeden goldinar, ki je določen za pot 3 do 4 ure daleč si pač, noben zdravnik ne bode iskal ubogih bolnikov, da za to plačo kar pol dne zgubi, potem pa bode imel še sitnosti z občino ali mu nagrado izplača ali ne. Rajši bode zdravnik opustil pravico izterjovati taki znesek. Tedaj je ves strah o tej zadevi neupravičen in ni se bati, da bi zdravniki delali le na to, da bi za revne bolnike morale občine plačevati. Doslej pa ni nikakih podatkov, koliko bi se vzelo za merilo, ako se hočejo potni stroški distriktnih zdravnikov pavšalovati, to bode mogoče še le prihodnje leto, ko bode kaj podatkov zato. Na Moravskem določilo se je za razne kraje 300 do 400 gld., na Kranjskem, pa to zdaj ni mogoče. Deželni odbor je navodilo in pristojbine natanko v dveh sejah razpravljaj in ranjki deželni odbornik Dežman, ki jih je naddrobno proučil, pritrtil je njim polnoglasno. Upravni odsek, ako se mu ne vrne predloga ne bode mogel nič uspešnega nasvetovati. Naj se počaka jedno leto, potem bode deželni odbor staval potrebne premembe. Kar se pa tiče domačih lekarnic jih morajo zdravniki itak imeti, ker ni lekarnic, in ne delajo lekarnikom nikake škode. Dr. Vošnjak nasvetuje, da se navodilo in določitev pristojbin vzame za zdaj na znanje, deželnemu odboru pa naroča, da poroča v prihodnjem zasedanji v uspehih.

Baron Apfaltrern pravi, da se je jako čudil, ko je dobil z deželnega odbora poročilo o tej zadevi tudi deželni zakonik, v katerem je bilo razglašeno vodilo in visočina pristojbin ter se je vsa stvar tako rekoč predložila kot fait accompli. Dež. predsednik skliceval se je na § 13 zdravstvene postave, a ravno ta govori odločno zoper njega, kajti dež. odbor imel je razglasiti navodilo za sanitetno postavo, ne pa vlada, in prej bi bilo treba zaslišati deželni zbor. Baron Winkler sklicaval se je na občinsko postavo in to ima gotovo nekoliko uvaževanja, a treba je skrbeti, da se občinam ne nalože prevelika bremena. Zdravniški stan on spoštuje, a se vendar boji, da bodo nekateri uganjali po navodilu „Diätenschneiderei“ „Plusmacherei“ itd. Tega je treba občine obvarovati. Sklicevanje, da se navodilo in pristojbine pozneje lahko prenarajajo, ne velja nič, tega ne bodo marali zdravniki vsprejeti, kajti kazali bodo zmirom na prej potrjene določila. Za podporo predloga barona Schwegla ustalo je le „ein paar Mandeln“ na nemški strani a to ne gre, tu je kazati barvo, ali se odobri navodilo ali ne, in tu tudi predlog poslanca Svetca naj se poročilo ne vzame „odobrilo“ za zdaj na znanje nič ne pomaga, „da heisst es Farbe beken-nen“, to je pravo, ker je vlada prekoračila nje delokrog.

Baron Winkler misli, da se je morda ravnalo le nekoliko nepravilno, a v toliki meri ne, da bi vlada zaslužila resnično grajo (Rüge). Vsaj zdravstvena postava v družih določilih prepušča odločilo deželni vladi in dvomiti ni, ker deželni odbor ni ugovarjal razglasilu navodila, da bode tudi v prihodnje se z dež. odborom postopala v popolnem soglasji (Harmonie). Zdravstveni zakon ustvaril se je popolnem za odnošaje kranjske dežele, zato se je navodilo tem načinom proglasilo. Deželni predsednik priporoča še jedenkrat, naj se predlog barona Schwegla odkloni in ako bi bilo treba raje zakon drugo zasedanje z novelo dopolni.

Poslanec Klun reče, da vlada sicer ni prekorila svojega delokroga a strinja se nasvetom barona Schwegla. Zbor lahko pregleda navodilo in ga preiskuje, in ako najde, da ni pravilno, nima samo pravice, nego tudi dolžnost, da ga upravni odsek dež. zboru predloži še v tem zasedanju poročilo s premembami, ako bi bile potrebne. Zatorej podpira predlog barona Schwegla, da se vrne poročilo upravnemu odseku, da še v tem zasedanju poroča o tem.

Kanonik Klun tudi naglašja potrebo zdravnika na Raki, ker je že stanovanje za njega brezplačno, na Krškem pa je že zdravnik.

Poslanec Pfeifer: Kakor je upravičeno iz razlogov, katere je navedel g. poslanec gorenjskih kmetijskih občin, da se na Raki nastavi zdravnik, tako je tudi prošnja Krških mestjanov utemeljena, da se za Krško mesto ustanovi služba občinskega zdravnika. V Krškem mestu je jedini okrajni zdravnik, ki je pa vedno v uradnih opravkih in komisijah zunaj Krškega, v bližini pa nobenega zdravnika ni. Torej je potrebno dva zdravnika postaviti jednega za Krško mesto, drugega na Rako, potem bo ustrezno potrebnim in želji celega okraja.

Deželni predsednik baron Winkler še enkrat, v tretjič, naglašja, da se kompetenca nikakor ni rušila, kajti objavljenje navodila zdravstvenega zakona je zgolj stvar sporazuma deželne vlade in dež. odbora, ne pa deželnega zbora, tedaj naj se predlog bar. Schwegla odkloni.

Schwegel pa pravi, da ga je zlo veselilo, da je tudi poslanec Klun z njim potegnil, potem na široko po svoji navadi izvaja, da se ustavne pravice deželnega zbora zametavajo, da ako se deželnega predsednika mnenju pritrdi, zavrne se draga avtonomna pravica dežele in napravil se bode pre-judic, katerega nasledki bodo zakonodavni za deželo. Zatorej ostaja pri svojem predlogu.

Dr. Tavčar predlaga konec debate, kar se vsprejme.

Poročevalec Krsnik odgovarja, da je v svojem uvodnem govoru naglašal natančno stališče upravnogospodarskega odseka in nema temu mnogo pristaviti. Ako je enkrat postavno določeno, da deželni odbor in vlada imata določiti navodilo, potem nema deželni zbor o tem za zdaj ničesar govoriti, ako noče zakona spreminjati, kajti zakon ne bi se mogel po kaki preuredbi službenega navodila izvršiti, ker treba je pritrdila vlade. Upravni odsek tudi ne bode mogel drugega narediti, ako se mu vrne navodilo. Čakati je treba praktičnih izkušenj, potem bode deželni odbor poročal, deželni zbor pa lahko poprijel inicijativo. Torej nasvetuje, da se barona Schwegla predlog odkloni in vsprejme nasvet dr. Vošnjaka, pa odobri predlog upravnogospodarskega odseka.

Pri glasovanju vsprejme se predlog Schwegel-Klunov, da se vrne navodilo upravnemu odseku, z majhno večino in odobro se pa resolucije poslancev Kluna, Svetca, Kavčiča in Dragoša. — Tudi predlog dr. Vošnjaka se vsprejme.

Poslanec Murnik poroča za gospodarski odsek o izločitvi davčnih občin Vrhpolje in Samabor iz občine Vipavske. Poročevalec pravi, da se je ta zakon sklenil že trikrat, ne da bi bil potrjen, dasi je to odcepljenje popolnoma opravičeno, torej nasvetuje, da se zakonski načrt vsprejme.

Poslanec Lavrenčič naglašja, da je že mnogokrat govoril o ti prošnji in kar bi povedal še danes, reči bi se moglo nositi vodo v Savo. Želi le, da bi zakon imel četrtkrat večjo srečo, ko trikrat prej, namreč, da bi bil vendar enkrat potrjen. — Zakon se odobri in potem seja sklene ob 1/3 uri.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 28. novembra.

Grof Hohenwart je na dan 1. decembra sklical na Dunaj konferenco zaupnikov **državno-zborske** desnice. Povabljen je h konferenci od vsakega kluba predsednik in še jeden drug član. Liechtensteinov klub bodeta zastopala podpredsednik grof Brandis in namestnik njegov poslanec Doblhammer.

„Moravska Orlice“ poroča, da sta že bila nadškof Schönborn in naučni minister privolila v osnovo **češke** bogoslovne fakultete, ko je dr. Rieger predlagal resolucijo v tej zadevi, da se je torej predlagala resolucija le zategadel, da bi se reklo, da se je z njo dosegel uspeh.

Budgetna debata v saboru **hrvatskem** je jako živahna. Anton Starčević je pri tej priliki hudo kritikoval nagodbo. Rauchova prvotna nagodba je bila boljša, nego je sedanja. Potem je govornik napadal bivšega bana Mažuranića in vladiko Strossmayerja. Amrus je pa posebno prijemal vladno stranko, ki vedno naglašja, da sta Ogerska in Hrvatska le jedna država, dočim je podlaga nagodbi njijina paritetno-državna skupnost. Tako daleč, kakor sedanja vladna stranka, bi se še Rauchov sabor ne bil upal. Še le sedanja vlada in večina propagujeta državno jedinstvo, toda njijino prizadevanje ne bode imelo uspeha.

Budgetna generalna debata bliža se v državnem zboru **ogerskem** svojemu koncu. Vodja zvezne opozicije grof Apponyi je hudo napadal vlado zlasti ministerskega predsednika. On priznava, da so se državne finance nekaj zboljšale, pa le zaradi tega, ker je vlada do skrajne meje povišala davke. Govornik je priznal, da je njegova stranka bila pripravljena dovoliti, da se odpravi honvedska vojska, toda zato pa zahteva, da se povekša ogerski upliv, v skupnej vojski in se pred vsem uvede pri ogerskih polkih madjarsko velenje. Honvedi se še res neso odpravili, pa so se tako spojili s skupno vojsko, da nemajo nikake samostojnosti več. Potrebni reformi sedanja vlada ne izvede. Govornik in somišljeniki njegovi ne morejo glasovati za budget, dokler je Tisza na čelu vlade.

Vnanje države.

Ruska sveta sinoda je odredila, da se po vsem carstvu po cerkvah nabira za stradajoče Črnogorce, cerkvenim predstojnikom je pa naročila, da naj tudi iz cerkvenega premoženja dajo Črnogorcem podpore. Car je pa odredil, da se bode rojstni in imendan bivše črnogorske princesinje, sedaj velike kneginje Milice, praznoval po vsej Rusiji.

Turški podkonzul v Vranji je skušal s podmičenjem pridobiti **srbske** uradnike, da bi mu preskrbeli načrte utrdbe okrog Vranje. Pa tudi administrativne zadeve je podkonzul poizvedaval in zapeljal uradnike k rušenju uradnih tajnostij. To je zvedela vlada in je zaukazala, da se zapre jeden uradnik, ki je na sumu, da je vohonaril za turškega konzula. Ko so dotičnika hoteli zapreti, bežal je v turški podkonzulat. Srbska oblastva so pa šla za njim in ga ondu prišla, ne ozirajoč se na ugovore podkonzula. Srbska vlada se je zaradi tega pritožila pri visoki Porti, turški zastopnik v Belem gradu pa pri srbskeji vladi. Stvar se bode pač po diplomatskem potu ugodno poravnala.

Senat **francoski** je dovolil 58 milijonov frankov izrednega kredita za mornarico. S tem denarjem se bodo zgradile 3 oklopnice in 44 torpedovk. Zbornica je ta kredit že poprej dovolila.

Državni zbor **nemški** ne bode končal svojega zborovanja pred Božičem. Nove volitve bodo torej še le v februarju. Nov državni zbor snide se pomladi v kratko zasedanje. Vlada se boji, da bode v novem državnem zboru število socijalnih demokratov precej večje, nego je sedaj. Svobodomiselná stranka bode pa najbrž pri volitvah še kak sedež izgubila. — Nemci mislijo napraviti nove repetirke, ki bodo boljši od sedanjih. V budgetni komisiji državnega zbora se je danes teden kazala taka puška. Puška ima kaliber 7-8 milimetrov, dvojno cev, da se prehitro ne ogreje in magacin za pet patron. Lažji je za jeden kilogram od sedanjih pušk ter je jako lepo narejena.

Šah **perzijski**, Nazr-Edin, se jako pridno bavi z državnimi posli, odkar se je vrnil iz inozemstva. Zaukazal je, da se zgradi več velikih cest in uravnajo reke za plovbo. Za to so že najeli več inozemskih inženjerjev. Posebno pozornost je jel obratiti šah zboljšanju zdravstvenih razmer prestolnice. Zaukazal je, da se v ta namen glavno mesto precej prezida in več ulic kar podere. Proti svojim ministrom se je izrazil, da je čas, da Perzija nastopi pot napredka.

Domače stvari.

— († Martin Mulej.) Kakor smo javili že včeraj, umrl je v Uraljsku na Ruskem, dne 20. novembra t. l. naš rojak Martin Mulej. Martin Mulej je bil doma iz Bohinjske Bele. Gimnazijske nauke je dovršil v Ljubljani, vseučilišče pa je obiskal na Dunaji, posvetivši se filologiji. Na Dunaji je bil do l. 1879.; od l. 1879 do avgusta 1880 bil je v Petrogradu, pozneje pa do svoje smrti v Uraljsku kot profesor. Prijatelji in znanci bodo se ga spominjali, ker je Mulej bil blaga duša in uzoren prijatelj; tudi v Uraljsku so ga zelo spoštovali, prijatelji pa so ga ljubili kakor svojega brata. V Uraljsku ga je prišla jetika in tako je moral moč v najlepši dobi umreti. Martinu Muleju bodi zemljica lahka v bratski zemlji ruski!

— (Josip Dogša †.) Iz Središča se nam piše: Danes 26. novembra umrl je tukajšnji trgovec in zastopnik „Slavije“ gospod Josip Dogša po mučni bolezni 56 let star. Pokojnik je bil vrl domoljub in podpornik narodnih podjetij, kot pošten trgovec bil je daleč okrog čislán. Bodi mu zemljica lahka!

— (Miklavžev večer.) Kakor že več let, priredil bode tudi letos „Sokol“ dne 5. decembra za malo in veliko deco Miklavžev večer in sicer v velikej dvorani čitalnične, katera bode spremenjena v gostilnico. Rediteljstvo tega večera prevzela sta brata Vel. Fink in J. Benčan.

— (Iz Pulja) nam piše uredništvo vrliga lista „Il Diritto Croato“: „Tudi današnji (27. nov.) broj našega lista bil je zaplujen zaradi uvodnega članka: „Zapadni Slovani in njihovi neprijatelji“. Priredili smo drugo izdanje.“

— (Narodna čitalnica Ljubljanska) priredi društveno besedo v nedeljo dne 1. decembra 1889. l. v svojih zgornjih prostorih. Vspored: 1. H. Sattner: „Na planine“, mešani zbor z bariton-samospevom g. A. Puciharja. 2. F. S. Vilhar: „Guslam“, moški zbor. 3. a) Chopin: „Poloneza“ v es-dur, b) Škraup-Pivoda: „Kje dom je moj?“, igra na klavirju g. B. Šumanova. 4. Fr. Abt: „Čuj glas zvonov“, triglasni ženski zbor, na klavirju spremlja g. J. vitez Ohm Janušovsky. 5. A. Foerster: „Katica“, mešani čveterospev, pojó: gospica L. Daneševa, gospa M. Gerbičeva, gg. J. Přibil in A. Dečman. 6. A. Dvořák: Mešani zbor iz oratorija „Stabat Mater“, na klavirju spremlja g. J. vitez Ohm-Janušovsky. Nedruštvenikom pristop k besedi ni dovoljen. Začetek k besedi točno ob polu osmi uri zvečer. K mnogobrojni udeležbi vabi vse č. p. n. društvenike odbor.

— (Uprava „Matice Hrvatske“) nazznanja, da bodo knjige za leto 1889. že letos dostiskane ter jih bode razpošiljevala po novem letu. Tako bo „Matica“ prišla v svoj prejšnji red. Izdala pa bo zopet devet knjig od znamenitih pisateljev. Ni dolgo še, kar je obdarovala svoje članove z devetimi proizvodi, tako da prejmo v teku jednega leta 18 knjig za malo vsoto 6 gold. — Poleg tega izide v njeni založbi: Šesti zvezek: „Prie-voda grčkih i latinskih klasika“ in II. i III. knjiga „Knjižnice za hrvatske trgovce“, „Izvjestaj“ z imenikom izide skupno za l. 1888 in 1889. — Zato prosi odbor svoje poverjenike, naj kmalu poberó udnino ter že v decembru pošljejo novce. — Dokler je kaj zaloge, dobivajo novi člani proti letnini 3 gld. tudi zadnjič izišle knjige. — Čč. družbeniki naj torej čim prej mogoče članovino pošiljajo svojim poverjenikom. Ljubljansko poverjenišstvo zastopa gospod Anton Žloger pri sv. Jakobu.

— („Vojna i mir“) Hrvatski prevod tega slavnega romana točno napreduje. Te dni izšla sta 19. in 20. zvezek. Posamičen zvezek stane 25 kr., kdor plača naprej vseh 28 zvezkov, dobi jih po 20 kr.

— (Važno za gasilna društva.) Stalni odsek za nov kazenski zakon je sklenil, da se § 123. raztegne tudi na gasilna društva. Člane gasilnih društev smatrati bode torej v javni službi stoječim osebam, vsaka sila ali grožnja proti njim kaznovala se bode kot javno nasilstvo.

— (Nezgoda.) Pri včerajšnjih vajah brambocev pred bivšo cukrarno ustrelil je brambovec desetnika, rodóm nekda iz Borovnice. Zadet v glavo, vzdihnil je le par besed in bil mrtev. Vsi brambovci bili so vsled tega dogodka silno potrti, brambovec pa, ki je nekda nevedoma prouzročil to nesrečo, bil je uprav obupen.

— (Tabačni monopol v Avstriji) do-naša državi velike prihodke. Leta 1888. znašal je v vseh tabačnih tovarnah proizvod duhana 19.876 kvintalov, 202.703 kv navadnega tabaka, 67.472 kv smodk, 9403 kv cigaret itd. Vsi ti proizvodi vrgli so 76.295.366 gld., čistega dobička pa je bilo 51.745.867 gld.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Beligrad 27. novembra. Časopis „Ti-močanin“ javlja, da je rusko podunavsko par-niško društvo v Radujevci napravilo agenturo, ki že posluje in že sklenilo prevažanje blaga na Francosko bajè za jako nizko ceno.

Bukurest 27. novembra. Zbornica se je danes otvorila. Kraljev stolni prestolni govor z veseljem konstatuje dobre odnošaje nasproti vsem vlastem in pa uspešno prizadevanje za ohranitev miru. Dalje naznanja predloge o popolnitvi organizacije in razvoji vojske in o raznih utrdbah.

Bukurest 27. novembra. V senatu bil general Florescu s 66 proti 13 glasom pred-sednikom izvoljen.

Novi York 27. novembra. Požar v mestu Lynu uničil je nad 100 čevljarskih tovarn. 160 rodbin je brez strehe. 8000 osov brez zaslužka. Župan izdal poziv, da se za pogorelece določijo kaj obleke.

Dunaj 28. novembra. Dr. Prix županom izvoljev z 81 izmej 116 glasov. Združeni kristijani, 29 na številu, glasovali so za Lueger-ja. — Ganglbauerju se je po mirni noči na bolje obrnilo.

Bochum 28. novembra. V rudniku Konstantin velika eksplozija plinov. 14 rudarjev mrtvih, štirje ranjenih.

„LJUBLJANSKI ZVON“
 stoji
 za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tujci:
 27. novembra.
 Pri **Sionu**: Löwy Engelhard, Novak Heintschel z Dunaja. — Tauffer iz Gradca. — Ettore iz Trsta. — pl. Gallenstein iz ?.
 Pri **Mallé**: Kaisersberger, Plösch, Urbančić Buckhard, Neuman, Schwarzenberg z Dunaja. — Rauchenfels iz Celovca.
 Pri **avstrijskem cesarju**: Perne iz Tržiča. — Suppanz iz Retnega.
 Pri **južnem kolodvoru**: Oehler iz Maribora. — Hoiberger iz Libela. — Bauer z Dunaja. — Nagerle iz Trsta. — Holde iz Gradca.
 Pri **Bavarskem dvoru**: König iz Malgerna. — Calando iz Vidna.

Tržne cene v Ljubljani
 dne 27. novembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 66	Špeh povojen, kgr.	66
Rež,	4 83	Surovo maslo,	90
Ječmen,	4 33	Jajce, jedno :	3
Oves,	3 15	Mleko, liter	8
Ajda,	5 33	Goveje meso, kgr.	56
Proso,	4 66	Telečje	54
Koruza,	5	Svinjsko	52
Krompir,	3 50	Koštrunovo	32
Leča,	12	Pišanec	40
Grah,	10	Golob	18
Fižol,	8	Seno, 100 kilo	2 32
Maslo,	kgr. 1	Slama,	2 32
Mast,	70	Drva, trda, 4 metr.	7 20
Špeh frišen	54	mehka, 4	4 35

Meteorologično poročilo.

D.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
27. nov.	7. zjutraj	727 0 mm.	0.4° C	brezv.	obl.	44.10 mm.
	2. popol.	725.9 mm.	2.4° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	725.4 mm.	1.4° C	sl. zah.	obl.	snega.

Srednja temperatura 1.4°, za 0.9° pod normalom.

Dunajska borza

dne 28. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	85.35	85.75
Srebrna renta	85.60	86.10
Zlata renta	107.85	107.95
5% marčna renta	100.85	100.90
Akcije narodne banke	921	920
Kreditne akcije	314.50	314.75
London	118.20	118.25
Srebro	—	—
Napol.	9.41 1/2	9.42
C. kr. cekini	5.64	5.64
Nemške marke	58.07 1/2	58.10

4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld.	50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	176	—
Ogerska zlata renta 4 1/2%	100	90	—
Ogerska papirna renta 5 1/2%	97	15	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	123	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	—	—
Kreditne srečke	100 gld.	185	50
Rudolfove srečke	10	20	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	144	90
Tramway-društ. velj 170 gld. a v.	222	—	—

Stekleniške kapice

lepo narejene pošlje takoj jedina slovanska tovarna
A. Mušček-a v Klatovu. (945-7)

Dobro hrano

po primernej ceni dobé gospodje v **privatnej hiši.** — Tudi se po ceni odda jedna

mesečna soba

(Monatzimmer) z jako lepim razgledom v „Zvezdo“. — Več o tem poizve se v **trafiki v špitalskih ulicah** pri gospodični **Fani.** (976-2)

Št. 19.906.

(982-1)

II. mestni otroški vrt

(v Poljskih ulicah šte. 10, hiša katoliškega društva rokodelskih pomočnikov, I. nadstr.)

se bode

svečano otvoril v 2. dan decembra letos.

Za upisanje otrok oglasiti se je tamkaj v nedeljo 1. dan decembra mej 9. in 12. uro dopoldne.

AVISO.

Dne 10. decembra 1889. leta bode pri c. in kr. vojnem ministerstvu **ponudbena obravnava** za zagotovljenje

6.400 zimskih koev,
10.000 letnih odej in
7.300 šabrak

za potrebsčino leta 1890. potom **občne konkurence.**

Gledé modalitet za to obravnavo in občnih pogojev se opozarja na razglas, priobčen v tem časopisu 23. dne novembra 1889, v št. 271.

V Gradci v novembru 1889.

(949-1)

Od c. in kr. intendance 3. voja.

Redko kedaj dá se tako dobro podjetje v najem!

V najem oddam takoj

na več let svojo veliko

(946-7)

trgovino z meša-nim blagom

v velikem industrijskem kraju na Koroškem, ki je jako dobro obiskovana. Zaloge blaga odstopi se za ceno, za katero se je kupila. — 6000 gld. v gotovini potrebno. — Blagovoljna pismena vprašanja naj se pošljejo pod naslovom „**R. N. N. 2340**“ upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Lastne zaloge

v tuzemstvu:

Dunaj, Budimpešta,
 Praga, Levov, Gradec,
 Trst.

R. DITMAR NA DUNAJI.

Največja tovarna za svetilnice v Evropi.

(Ustanovljena 1840.)

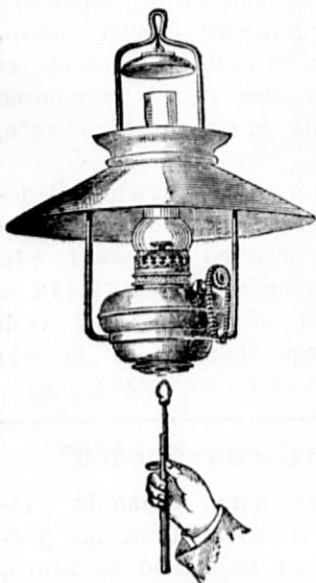
Lastne zaloge

v inozemstvu:

Berolin, Monakovo,
 Milan, Rim, Lyon, Varšava,
 Bombay.

DITMAR-JEVE

SVETILNICE

R. DITMAR-JEVA
Dun. bliskovna svetilnica 30"
 svetilna sila 105 sveč.

Fonometrično izmerila gospoda
 Dr. L. Weber, kralj. profesor na vseučilišču v Vratislavi.
 Dr. R. Benedikt, docent na tehniki na Dunaji.
 R. Ditmar-jeva Dunajska bliskovna svetilnica
 užiga, regulira in ugasuje.

Solnčni svetilec 15" in 18"
 davno preverjena sítima za mizne, viseče in stenske svetilnice.

R. DITMAR-JEV
Brilantni meteorni svetilec
 s kroglastim plamenom.

Velikosti: 15", 20", 25", 30", 35", 45"
 Svetilna sila: 31 50 70 87 138 157 sveč

za
 mizne in viseče svetilnice, lestence, stenske svetilnice, zaprte svetilnice itd.

Vse steklene stari,
 ki so potrebne za petrolejske svetilnice, — v največji izbiri.

Mizna svetilnica z brilantnim meteornim svetilcem.

Se posebno opozarja. Posrečilo se mi je še bolj dovršiti svoje lani izumljene meteorske svetilce (s kroglastim plamenom), ki so dosegli velikanski uspeh v tuzemstvu in povsod v inozemstvu, njihovo svetilno silo še povekšati, ravnanje z njimi pa napraviti jednostavnejše, da se (15", 20" in 30") lahko prižgejo, ko se proč vzame svetilničen venec, ne da bi se moral proč vzeti še cylinder, tulpa ali pa strešica. (Glej podobo.)

Ilustracije in ceniki pošljejo

se takoj zastonj in franko.

(678-14)

Ditmar-jeve svetilnice ima skoro vsaka

Tovarniška znamka.

boljša trgovina s svetilnicami na prodaj.